

ÎNCHEIERE

20 septembrie 2017

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului

Iulia Sîrcu

Judecători

Ala Cobăneanu, Iuliana Oprea

soluționând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva Elenei Musteață, intervenient accesoriu Asociația Proprietarilor de Locuințe Private nr. 54/385 cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chişinău din 06 aprilie 2017, prin care s-a respins apelul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” și s-a menținut hotărârea Judecătoria Ciocana, mun. Chişinău din 10 octombrie 2016,

c o n s t a t ă:

La 29 iunie 2016, SA „Termoelectrica” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva Elenei Musteață, intervenient accesoriu APLP nr. 54/385, solicitând încasarea din contul pârâtei a restanței la plata energie termice în sumă de 9 701, 68 lei pentru perioada 01 noiembrie 2001-01 mai 2016, precum și încasarea taxei de stat în sumă de 291, 05 lei.

În motivarea cererii reclamanta a invocat că, în baza contractului de livrare a energiei termice a apei calde nr. 5153 din 01 martie 2009, încheiat între SA „Termoelectrica” și APLP-54/385, ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate.

Din cauza neonorării obligațiilor de plată, la situația din 11 mai 2016, datoria APLP-54/385 la consumul de energie termică constituie suma de 4 705 409, 97 lei, devenind de fapt debitorul SA „Termoelectrica”.

Totodată, în urma consumului de energie termică, APLP-54/385 a prestat în continuare servicii de gospodărire comunală, inclusiv energie termică, la toți proprietarii/chiriașii/locatarii apartamentelor/încăperilor locuibile și nelocuibile ai blocului locativ gestionat, care la rândul său au beneficiat de serviciul prestat și au obligația de a achita în termen contravaloarea lor, conform facturilor primite, iar în caz de neachitare de către consumatori a sumelor datorate, APLP-54/385 este în drept să acționeze consumatorii în judecată pentru încasarea datoriei, și chiar are obligația de a face pentru a stinge creanța sa față de SA „Termoelectrica” din contul achitărilor efectuate de către consumatorii restanți. În speță, APLP-54/385 nu a acționat în judecată consumatorii restanți, inclusiv nu acționat în judecată pârâta

pentru încasarea datoriei la consumul energiei termice în sumă totală de 9 701, 68 lei, pentru perioada 01 noiembrie 2001-01 mai 2016, în mare parte din lipsa mijloacelor financiare pentru achitarea taxei de stat și altor cheltuieli de judecată.

Drept consecință, APLP-54/385 a omis exercitarea drepturilor și acțiunilor sale, fapt care îl pune în imposibilitate de a-și achita față de SA „Termoelectrica”, cu riscul de a nu-și putea satisface creanța.

Invocă SA „Termoelectrica” că, pentru a evita consecințe prejudiciabile, este în drept de a-și exercita dreptul la înaintarea acțiunii oblice, întrunind toate condițiile prevăzute în art. 598-599 Cod civil, or SA „Termoelectrica” are un interes serios și(legitim de a conserva creanța APLP-54/385 la consumul de energie termică, manifestată prin neglijarea sau refuzul de a-și exercita drepturile sale, creanța fiind una certă, lichidă și exigibilă.

Astfel, conform informației din Registrul bunurilor Imobile XXXXXX, Musteață Elena este proprietara apartamentului nr. XXXXXXXX, mun. XXXXX. În baza contului personal, deschis la APLP-54/385 pe numele acesteia, ultima a acceptat prestarea și a beneficiat de servicii comunale în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele și tarifele în vigoare.

Notează că conform informației privind situația despre achitarea serviciilor locativ comunale, pe perioada 01 noiembrie 2001-01 mai 2016, Musteață Elena a acumulat o datorie la plata energiei termice în mărime de 9 701, 68 lei.

Potrivit pct. 17,18 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin HG nr. 191 din 19 februarie 2002, plățile pentru serviciile locative, comunale și necomunale se percep de la proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale, apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc conform contractelor, în baza conturilor (bonurilor) lunare respective pentru fiecare tip de serviciu, eliberat de furnizori gestionari sau prestatorii de servicii. Proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale, apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc achită plățile pentru serviciile prestate în luna precedentă până la data indicată în factura de plată.

Aceleași prevederi cu privire la obligația consumatorilor de a achita serviciile comunale conform facturilor primite, este stipulată și în art. 37 alin. (3) al Legii nr. 75 din 30 aprilie 2015 cu privire la locuințe „pe lângă plata pentru închirierea locuinței din fondul public de locuințe sau a locuinței proprietate privată, locatarul este obligat să efectueze plata pentru apa potabilă și evacuarea apelor uzate, încălzire, alimentarea cu energie electrică, gaze naturale, transportarea deșeurilor menajere solide și lichide, ascensor și pentru alte servicii prestate de locator sau de furnizorul de servicii comunale și necomunale, conform facturilor prezentate. La solicitarea locatarului, locatorul este obligat să prezinte bonurile de plată ce confirmă cheltuielile respective”.

Relevă reclamanta că, în cazul prestării serviciilor comunale de către administratorul fondului locativ APLP-54/385, prestarea serviciilor este efectuată în temeiul conturilor personale deschise pe numele pârâților, potrivit Recomandării CSJ nr. 11 din 2012 privind examinarea cererilor depuse de SA „Termocom”, S.A. „Apă-Canal”, SA „Chișinău – Gaz”.

Mai mult ca atât, potrivit Recomandării CSJ nr. 88 din 25.02.2016 cu privire la modul de aplicare a unor dispoziții legale la soluționarea pricinilor ce țin de

prestarea serviciilor publice de gospodărie comunală, „în caz de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală în lipsa contractelor încheiate cu consumatorii (proprietarii, chiriașii și locatarii apartamentelor, caselor individuale de locuit, încăperilor locative în cămine și încăperilor nelocative), aceștia din urmă sunt obligați să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite. Prin urmare, în caz de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală, indiferent de faptul dacă a fost sau nu încheiat contract în acest sens, consumatorii urmează să achite serviciile prestate. Or, lipsa unui contract scris nu scutește consumatorul de obligația de a achita serviciul prestat.

Prin hotărârea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 10 octombrie 2016, cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Termoelectrica” a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul Elenei Musteață, a datoriei pentru consumul energiei termice în mărime de 209,51 lei pentru perioada de până la 01 mai 2016, încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 270 lei, în rest pretențiile au fost respinse ca tardive.

Considerând neîntemeiată hotărârea primei instanțe, la 04 noiembrie 2016, SA „Termoelectrica” a declarat apel, solicitând casarea hotărârii contestate în partea respingerii cerințelor ca tardive, cu emiterea în această parte a unei hotărâri prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral.

În motivarea apelului a indicat că, prima instanță la adoptarea hotărârii nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, cât și au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept procedural.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2017, s-a respins ca neîntemeiat apelul declarat de către SA „Termoelectrica” și s-a menținut hotărârea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 10 octombrie 2016.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant nu și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului, argumentele formulate în cererea de apel sunt neîntemeiate.

Totodată, instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural și în consecință a adoptat o hotărâre legală și întemeiată.

Nefiind de acord cu decizia instanțe de apel, SA „Termoelectrica” a înaintat cerere de recurs, prin care solicită admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel din 06 aprilie 2017 și a hotărârii primei instanțe din 10 octombrie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral.

Prin referința depusă la 29 iunie 2017, Mustățea Elena solicită declararea ca fiind inadmisibil a recursului înaintat de SA „Termoelectrica”, invocând lipsa temeiurilor prevăzute de art. 432 alin. (2) și (3) CPC.

Instanța de recurs constată că, decizia instanței de apel din data de 06 aprilie a fost expediată recurentei la 15 aprilie 2017. Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma art. 434 CPC, consideră recursul depus la data de 31 mai 2017 în termen.

Pledând pentru admiterea recursului în sensul declarat, recurenta consideră

că soluția instanței de apel este pripită, fapt ce rezultă din nedeterminarea naturii juridice a obiectului litigiului, criteriu care presupune prin sine lămurirea corectă și certă a situației de fapt și de drept.

De asemenea, susține că instanța de apel examinând apelul a trecut în mod superficial argumentele invocate de către SA „Termoelectrica” și materialul probator anexat la materialele cauzei, fără a examina legalitatea și temeinicia hotărârii supusă apelului sub toate aspectele, în raport cu legislația ce guvernează litigiul în cauză.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de SA „Termoelectrica”, urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SA „Termoelectrica”, este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, completul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În cazul de față, argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, nefiind posibilă

determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Completul reiterează și faptul că, recursul trebuie să fie unul „efectiv”, atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr. 45701/99 § 137, ECHR 2001-XII). În același timp, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2001, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă în recursul declarat de către SA „Termoelectrica” asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SA „Termoelectrica”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Iulia Sîrcu

Judecători

Ala Cobăneanu

Iuliana Oprea